

Škratje v Kamniških planinah

višnjev:
vijoličasto
moder

podbrežnina:
vzpetina nad
ravnino

selišče:
bivališče

pocincati:
pomajati

štrena:
preja, zvita
v več enako
dolгих navojev

zagovoriti:
z določenimi
besedami na
čaroven, nera-
zumljiv način
odpraviti

Če potuješ po cesti od Kamnika proti Kranju, opaziš na Zaplati, na gori med Storžičem in Grintavci, Škratov gozd. Dviguje se nad globokimi prepadi, sredi sivih pečin, kamor le redko zaide kakšen človek. V prepadih pod Škratovim gozdom so studenci zlate rude, kjer se pretaka čisto zlato. Vse to strašno zlato pa varujejo škratje, bitja otroške velikosti, s sivo brado, z zelenimi hlačami, višnjevo jopico ter rdečo kapico na glavi. Nekdaj so živeli ti možicljivi po vseh večjih gozdovih; skoraj pod vsako podbrežnino je bilo škratje selišče. Bili pa so strašna nadlega ljudem, pravičnim in nepravičnim. Kadar je kdo rekel: "Škrat te vzemi!" ali pa: "Da bi te škrat pocincal!", je takoj prišel takšen možic po tisto reč in jo odnesel v svoj brlog.

Neka gospodinja je prala lanene štrene in jih pripravljala za tkalca, da bi ji napravil še posebej lepo platno. Ko pa se štrene niso hotele dovolj hitro oprati, zagradi gospodinjo jeza, da reče: "Škrat vas vzemi in pobeli, peklenske štrene!"

Se preden se je zavedla, kaj je zinila, je stal pred njo možic v rdeči kapi, pograbil štrene in jih odnesel. Še danes jih menda vsako pomlad suši na soncu, da bi jih pobelili.

Škrate in druge zaklete in uklete stvari je zagovoril papež v Rimu, da se ne smejo več prikazovati. Takrat so se morali tudi gorenski škratje umakniti z lepih ravnin v visoke hribe, kamor ne zaide človeška noga. Nazaj v njihov podzemeljski dom pa jih papež vendar ni mogel nagnati, kajti navkljub vsej svetosti je imel nad seboj majhen greh, ravno tolikšen, da se ni moglo reči, da je popolnoma čist. Ko je prišlo k škratrom povelje, naj izginejo, so se izgovarjali: "Ko bo prišel svetnik, ki ne bo imel nad seboj niti pičice greha, se bomo umaknili."

Doslej se še ni slišalo, da bi zavetje v tistem gozdu že zapustili.

